

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
з питання: «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття
вищої освіти у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна
в новій редакції»

від 01 травня 2023 року, протокол №8

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Олександра ГОЛОВКА стосовно створення умов для поєднання роботи з навчанням у форматі практичної підготовки здобувачів вищої освіти денної форми навчання та необхідності внесення змін до «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», на підставі підпункту 22, пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада ухвалила:

1. Затвердити «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» в новій редакції (додаток 1).

2. Визнати «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», затверджене рішенням Вченої ради від 27.02.2023 року (протокол № 4) та введене в дію наказом від 02.03.2023 р. № 0114-1/97, таким що втратило чинність із дати введення в дію положення, затвердженого пунктом 1 цього рішення.

Відповідальний: начальник навчального відділу Людмила ІВАНЕНКО.

Термін виконання до: 10.05.2023 р.

Голова Вченої ради

Учений секретар

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Олена ФРІДМАН

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (далі – Положення) є основним нормативним документом, що визначає порядок запровадження й організації дуальної форми здобуття вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (далі – Університет).

1.2. Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання здобувачів вищої освіти із навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах і організаціях для набуття певної кваліфікації на основі відповідних договорів. Навчання на робочому місці водночас передбачає виконання посадових обов’язків відповідно до трудового договору.

1.3. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про інноваційну діяльність», Закону України «Про професійний розвиток працівників», Закону України «Про організації роботодавців, їх об’єднання, правові гарантії їх діяльності», Кодексу законів про працю, Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти.

1.4. Положення визначає порядок укладення Університетом та здобувачами вищої освіти Університету договорів з підприємствами (установами, організаціями) незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання та організацію дуального навчання відповідно до угод про співпрацю за відповідними спеціальностями.

1.5. Метою впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Основними завданнями навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти є:

- зміцнення та вдосконалення практичної складової освітнього процесу зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв’язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор), для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями ;

- посилення ролі роботодавців і фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів: від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення її у відповідність сучасному змісту професійної діяльності;
- підвищення рівня конкурентоздатності випускників Університету в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до навчання.

1.6. У Положенні терміни вжито в такому значенні:

Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти – форма здобуття вищої освіти для здобувачів денної або інших форм освіти, що здійснюється на основі встановлення рівноправного партнерства Університету й суб'єкта господарювання, що володіє ресурсами, необхідними для здійснення практичного (професійного) навчання здобувачів вищої освіти на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, з метою набуття останніми досвіду практичного застосування компетентностей та їх адаптації в умовах реальної професійної діяльності.

Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання – працівник, що відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти й призначається керівником суб'єкта господарювання.

Куратор дуального навчання – науково-педагогічний працівник Університету, який контролює виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття вищої освіти й призначається деканом факультету/директором навчально-наукового інституту.

Наставник дуального навчання – кваліфікований працівник суб'єкта господарювання, який контролює виконання індивідуального навчального плану здобувачів вищої освіти на робочих місцях відповідно до програми практичного (професійного) навчання на робочому місці й призначається керівником суб'єкта господарювання.

1.7. Дуальна форма здобуття вищої освіти передбачає створення окремого графіку навчального процесу. Навчальні дисципліни, за якими організовується процес дуальної форми навчання, мають бути переглянуті та уточнені щодо відповідності їх змісту до набуття компетентностей на конкретному робочому місці та враховувати усі особливості посадових обов'язків.

Дуальна форма здобуття вищої освіти в Університеті може бути груповою й індивідуального.

Групове дуальне навчання – це навчання за дуальною системою, яке передбачене навчальним планом і графіком освітнього процесу.

Індивідуальне дуальне навчання – це навчання окремого студента за дуальною системою у межах замовлення суб'єктами ринку праці здобувачів вищої освіти для проходження практичного (професійного) навчання.

1.8. Університет має право організовувати навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти для студентів, які навчаються за денною або іншими формами освіти та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у роботодавця. При переході на дуальну форму здобуття вищої освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування, стипендія та пільги, якщо такі є.

1.9. Для організації здобуття вищої освіти за дуальною формою використовують моделі, які визначаються індивідуальним навчальним планом, зокрема:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів на тиждень в Університеті, інша частина тижня – на робочому місці);
- блочна модель: навчання в Університеті та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);
- часткова модель: частина навчання на робочому місці покривається за рахунок навчання в навчальних лабораторіях Університету тощо.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Проведення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання в Університеті здійснюється відповідно до:

- Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 року №660-р);
- цього Положення;
- освітніх програм, за якими організовується освітній процес за дуальною формою здобуття вищої освіти, навчального плану зі спеціальностей тощо, графіку навчального процесу, розкладу занять, нормативної документації з питань організації освітнього процесу шляхом організації спільної діяльності, що закріплюється в таких договорах: договір між закладом освіти і підприємством про співпрацю в реалізації освітніх програм за дуальною формою (двосторонній договір) та трудовий договір між здобувачем освіти і підприємством на весь період навчання чи на періоди навчання на робочому місці або тристоронній договір між здобувачем вищої освіти, суб'єктом господарювання та Університетом.

2.2. Можливість навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти має бути відображена в освітній програмі. Освітня програма повинна погоджуватись із суб'єктом господарювання та забезпечувати:

- засвоєння здобувачами вищої освіти загальних і професійних компонентів зі спеціальності, робочих програм навчальних дисциплін (освітніх компонентів), програми практичного (професійного) навчання;
- набуття практичного досвіду на базі практичної підготовки (суб'єкта господарювання) з урахуванням змісту програми практичного (професійного) навчання;
- суміщення набуття практичного досвіду на підприємствах (організаціях, установах) та навчання в Університеті.

2.3. Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в індивідуальних навчальних планах. Індивідуальний навчальний план є ключовим документом для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти при навчанні за дуальною формою. Облік результатів виконання індивідуального навчального плану відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна. Основні документи:

- індивідуальний навчальний план за дуальною формою здобуття вищої освіти;
- програма практичного (професійного) навчання;
- щоденник проходження практичного навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

2.4. Індивідуальний навчальний план за дуальною формою здобуття вищої освіти розробляється відповідним факультетом/навчально-науковим інститутом, випусковою кафедрою та погоджується з суб'єктом господарювання. Індивідуальний навчальний план повинен забезпечувати реалізацію освітньої програми в частині передбаченої в ній дуальної форми здобуття вищої освіти та відображати освітні компоненти, які мають бути опановані здобувачами вищої освіти на робочих місцях, а також заходи поточного й семестрового контролю.

2.5. Для організації і проведення дуальної форми здобуття вищої освіти Університет:

- забезпечує теоретичну підготовку, цілісність освітньої програми навчання, відповідність стандартам освіти та професійним стандартам, несе відповідальність за якість підготовки здобувачів освіти;
- укладає з суб'єктом господарювання договір про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти;
- організовує обговорення освітніх програм за дуальною формою здобуття освіти за відповідними спеціальностями з роботодавцями на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам роботодавців до компетентностей майбутніх фахівців;
- спільно з суб'єктом господарювання розробляє та затверджує індивідуальний навчальний план і терміни проходження навчання;

- забезпечує виконання індивідуального навчального плану відповідно до освітньої програми й стандарту вищої освіти;
- укладає тристоронній договір про дуальну форму здобуття вищої освіти із суб'єктом господарювання й здобувачем вищої освіти;
- погоджує із суб'єктом господарювання персональний оклад здобувачів вищої освіти;
- видає накази щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти й направлення здобувачів вищої освіти до суб'єкта господарювання;
- спільно з суб'єктом господарювання організовує й проводить оцінку загальних і професійних компетентностей здобувача вищої освіти, веде облік успішності відповідно до індивідуального навчального плану;
- відповідає за ефективну комунікацію учасників дуальної форми здобуття вищої освіти.

2.6. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до освітньої програми.

2.7. Після закінчення навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти здобувачу вищої освіти суб'єктом господарювання видається довідка про отримані результати (у довільній формі за підписом керівника суб'єкта господарювання та координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання), в якій вказуються виконані роботи, оцінка якості їх виконання, професійні компетентності та/або особистісні якості здобувача, набуті за період навчання.

2.8. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою відображається в документах про освіту (додаток до диплому).

III. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ВІДБОРУ НА ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

3.1. Відбір здобувачів вищої освіти для навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти проводиться як правило, після підписання договору про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти з суб'єктом господарювання з визначенням потреби у фахівцях і терміну навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти, на основі чого Університет оголошує початок конкурсного відбору здобувачів вищої освіти на навчання за відповідною освітньою програмою. Публічне оголошення в Університеті здійснюється для фахівців, бажаючих отримати вищу освіту за дуальною формою навчання: для першого семестру – червень; другого семестру – грудень.

3.2. Відбір на дуальну форму здобуття вищої освіти, здійснюється на конкурсній основі. Умови проведення конкурсу й переведення на дуальну форму здобуття вищої освіти визначається факультетом/ навчально-науковим інститутом, випусковою кафедрою спільно із суб'єктом господарювання.

3.2.1. Підставою для участі в конкурсному відборі на дуальну форму здобуття вищої освіти є заява здобувача вищої освіти денної або іншої форм, а в разі недосягнення повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників; обґрунтування потреби-очікування від дуальної форми навчання (довільна форма); місце у рейтингу серед здобувачів відповідного року навчання, конкретної спеціальності та в рамках освітньої програми.

Після успішного проходження здобувачем вищої освіти процедури відбору, яку реалізують суб'єкт господарювання спільно з Університетом, відбувається підписання тристороннього договору й трудового договору між здобувачем вищої освіти та суб'єктом господарювання.

На підставі проведеного конкурсного відбору серед претендентів та укладеного договору видається наказ ректора про підготовку фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти. Проект наказу вносить декан факультету/директор навчально-наукового інституту не пізніше ніж за два тижні до початку практичного (професійного) навчання на підприємстві (установі, організації).

У наказі зазначаються терміни й місце проходження навчання (суб'єкт господарювання), спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти, а також призначається куратор дуального навчання та затверджується координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання.

3.5. У разі зарахування здобуття вищої освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору (у випадках, що визначені цим договором) про дуальну форму здобуття вищої освіти та здобувачем вищої освіти зберігається джерело фінансування освітньої послуги.

IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. З метою належної організації освітнього процесу за дуальною формою навчання необхідне виконання наступних вимог:

Університет:

- спільно з роботодавцями, випусковими кафедрами визначає освітні програми, за якими організовується освітній процес за дуальною формою здобуття вищої освіти;
- сумісно з випусковими кафедрами забезпечує узгодження змісту теоретичної й практичної частини підготовки;
- відповідає за налагодженням співпраці із суб'єктом господарювання, а також подальшу ефективну взаємодію всіх сторін дуальної форми здобуття вищої освіти;
- забезпечує супровід навчання здобувача освіти в суб'єкта господарювання приймає звітність і оцінює результати;
- організовує обговорення освітньої програми (програм) за дуальною формою здобуття освіти за спеціальністю з роботодавцями на предмет

відповідності професійним стандартам та вимогам роботодавців до компетентностей майбутніх фахівців.

4.1.1. Після прийняття рішень про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти за відповідними освітніми програмами Університет відповідним наказом призначає куратора дуального навчання за кожною освітньою програмою від Університету.

Куратор дуального навчання від Університету:

- сумісно з випусковою кафедрою організовує пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;

- ініціює й реалізує переговорний процес із суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо особливостей і переваг здобуття вищої освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти й погоджує їх персональний склад із суб'єктами господарювання;

- сумісно з випусковими кафедрами організовує обговорення з суб'єктами господарювання змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам і вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює й контролює створення та узгодження індивідуального навчального плану;

- погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття вищої освіти;

- бере участь в аналізі результатів і якості надання освітніх послуг за дуальною формою здобуття вищої освіти та вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення;

- формує індивідуальні навчальні плани, враховуючи потреби суб'єкта господарювання;

- підтримує постійну комунікацію зі здобувачем вищої освіти й представниками суб'єкта господарювання (зокрема, координатором дуального навчання від суб'єкта господарювання) з метою вчасного вирішення поточних питань і забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі.

4.2. Для контролю якості навчання Центр кар'єри разом з навчальним відділом має проводити регулярні зустрічі з суб'єктами господарювання (не рідше одного разу в семестр, що буде передбачено тристороннім договором) і забезпечити зворотний зв'язок від здобувача вищої освіти за участі куратора про відповідність теоретичної й практичної частин індивідуального навчального плану.

Облік результатів виконання програми практичного (професійного) навчання здійснюється на основі відповідних контрольних заходів, форму проведення яких обирають групи забезпечення відповідних спеціальностей.

4.3. *Суб'єкт господарювання (роботодавець) має такі права і обов'язки:*

- сумісно з представниками Університету бере участь у розробці індивідуального навчального плану, конкурсному відборі здобувачів вищої освіти на навчання, оцінюванні результатів навчання;

- погоджує з Університетом персональний склад здобувачів вищої освіти, які направляються на навчання;

- приймає здобувачів вищої освіти на навчання в кількості й терміни, погоджені з Університетом;

- надає робоче місце здобувачу вищої освіти, зокрема такого, що передбачає грошову винагороду (оплату праці) на умовах трудового договору;

- застосовує форми й методики морального та матеріального стимулювання працівників, що здійснюють дуальне навчання здобувачів вищої освіти;

- призначає координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти й ефективної комунікації з закладом освіти;

- створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів вищої освіти на робочому місці (координаторів / наставників);

- надає необхідні ресурси й матеріали для виконання роботи, створює необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану за дуальною формою здобуття вищої освіти;

- знайомить здобувачів вищої освіти з правилами внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці й пожежної безпеки, можливостями працевлаштування в суб'єкта господарювання тощо;

- проводить інструктажі з техніки безпеки зі здобувачами вищої освіти;

- залучається до оцінювання професійних компетентностей здобувача вищої освіти за результатами дуальної форми здобуття вищої освіти;

- може вносити пропозиції щодо змін в освітні програми, ініціювати створення нових й оновлення робочих навчальних планів у порядку, визначеному законодавством;

- організовує погодження тристоронніх договорів про дуальну форму здобуття вищої освіти й індивідуального навчального плану.

4.3.1. *Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання:*

- відповідає за співпрацю з Університетом щодо узгодження (створення, перегляду й удосконалення) індивідуальних навчальних планів і освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою здобуття вищої освіти;

- супроводжує реалізацію практичної складової дуальної форми здобуття вищої освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми й індивідуального навчального плану;

- здійснює контроль за розподілом здобувачів вищої освіти в структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

- здійснює керівництво навчанням здобувачів вищої освіти відповідно до освітньої програми на робочому місці й індивідуального навчального плану;

- спільно з науково-педагогічними працівниками Університету бере участь в оцінюванні результатів, їхньому аналізі та якості навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою та вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення;

- сприяє адаптації здобувача вищої освіти до робочого місця.

4.4. Суб'єкт господарювання може пропонувати здобувачам вищої освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

4.5. *Здобувач вищої освіти має такі права й обов'язки:*

- відповідально ставитися до виконання індивідуального навчального плану згідно з графіком навчального процесу, своєчасно і якісно виконувати завдання, що покладені на нього під час практичного навчання згідно з навчальним планом;

- сумлінно ставитись до опанування програми практичного (професійного) навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти;

- дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, положень корпоративної політики суб'єкта господарювання, зокрема, щодо конфіденційності інформації;

- підтримувати контакт з особою, відповідальною від суб'єкта господарювання за реалізацію освітньої програми, вчасно інформувати роботодавця й представника Університету в разі виникнення проблемних питань;

- дотримуватись правил охорони праці, виробничої санітарії, гігієни праці і протипожежної охорони;

- отримувати заробітну плату й додаткові винагороди, соціальні послуги, передбачені працівникам суб'єкта господарювання;

- своєчасно заповнювати щоденник проходження практичного навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та проходити атестацію здобувачів вищої освіти відповідно до освітньої програми.

V. СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ ТА АТЕСТАЦІЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Заходи семестрового контролю (передбачені індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти) проходять в Університеті відповідно до графіку навчального процесу.

5.2. Складання атестаційного екзамену або захист кваліфікаційних магістерських робіт відбувається в Університеті за участю представників суб'єкта господарювання.

VI. КРИТЕРІЇ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критеріями досягнення очікуваних результатів є:

6.1. *Для Університету:*

- підвищення конкурентоспроможності Університету на ринку освітніх послуг;
- доступність до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій та видів економічної діяльності, за якими заклад готує фахівців;
- підвищення якості освіти за рахунок адаптації освітніх програм до вимог роботодавців;
- цільова підготовка кадрів для ринку праці;
- розширення можливостей для підвищення кваліфікації викладацького складу.

6.2. *Для здобувача вищої освіти:*

- поєднання отриманих теоретичних знань з практичним досвідом роботи;
- отримання практичного досвіду під час навчання та можливості отримання грошової винагороди в процесі навчання;
- наявність до закінчення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення власного кар'єрного шляху;
- збільшення шансів на подальше постійне працевлаштування відразу після закінчення університету.

6.3. *Для роботодавця:*

- вплив на процес підготовки фахівця щодо набуття необхідних знань, вмінь і компетентностей;
- участь у конкурсному відборі найталановитіших здобувачів освіти для запрошення на роботу після закінчення навчання;
- отримання кваліфікованих фахівців, спроможних працювати на належному рівні без додаткових витрат на первинне ознайомлення з робочим місцем.

VII. ОБСЯГИ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Фінансування навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

7.2. На період навчання здобувачі вищої освіти працевлаштовуються до суб'єкта господарювання й забезпечуються заробітною платнею.

7.3. Обсяг фінансових, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації навчання за дуальною системою в Університеті визначається щороку з урахуванням нагальних потреб та наявного ресурсного забезпечення.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження рішенням вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора.

8.2. Зміни й доповнення до цього Положення вносяться рішеннями вченої ради Університету, які вводяться в дію наказом ректора.

8.3. У випадку внесення змін або доповнень у нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і Положення застосовуються в тій частині, що не суперечить законодавству.

ДОГОВІР

про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти

м. Харків

«__» _____ 202__ року

_____, (далі – Підприємство), в особі _____, який/яка діє на підставі _____, з однієї Сторони та Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна _____ (далі – Університет), в особі _____, який діє на підставі Доручення №__ від __. __. __, з іншої сторони, в подальшому разом – Сторони, окремо – Сторона, уклали цей договір про співпрацю щодо організації здобуття вищої освіти за дуальною формою (далі – Договір) про таке:

1. Предмет Договору

1.1. Предметом цього Договору є партнерство й співробітництво в таких напрямках:

1.1.1. Організація й проведення навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття вищої освіти.

Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття вищої освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах і організаціях для набуття певної кваліфікації на основі договору про здійснення навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

1.1.2. Організація й проведення навчання здобувачів вищої освіти.

1.1.3. Сприяння працевлаштуванню випускників Університету.

2. Права та обов'язки Сторін.

2.1. Обов'язки Університету:

2.1.1. Спільно зі Університетом розробити й погодити індивідуальний навчальний план.

2.1.2. Проводити інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо особливостей і переваг здобуття вищої освіти за дуальною формою на потужностях Підприємства.

2.1.3. За потреби надавати своєчасну методичну допомогу з організації практичного (професійного) навчання на робочому місці працівниками Підприємства.

2.1.4. Здійснювати організацію конкурсного відбору здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти, і погоджувати їх персональний склад з Підприємством.

2.1.5. Забезпечувати проведення спільно з Підприємством оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти.

2.1.6. Після закінчення навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти видати висновок про його результати (у довільній формі, за підписом керівника Підприємства й координатора дуального навчання від Підприємства), у якому зазначаються виконані роботи, професійні компетентності за період практичного (професійного) навчання.

2.2. Права Університету:

2.2.1. Звертатися до Підприємства із запитом щодо стажування у його підрозділах науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету.

2.2.2. Звертатися до Підприємства із запитом щодо стану реалізації індивідуального навчального плану на робочому місці.

2.3. Обов'язки Підприємства:

2.3.1. Спільно з Університетом розробити й погодити індивідуальний навчальний план.

2.3.2. Розробити програму практичного (професійного) навчання згідно з графіком освітнього процесу.

2.3.3. Укласти зі здобувачем вищої освіти Університету трудовий договір, що передбачає надання робочого місця, оплату праці та інші умови реалізації трудових відносин.

2.3.4. Забезпечити реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми й індивідуального навчального плану.

2.3.5. Призначити здобувачеві вищої освіти координатора дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців.

2.3.6. Після закінчення навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти надати довідку про отримані результати (у довільній формі), у якому зазначаються виконані роботи, професійні компетентності за період практичного (професійного) навчання.

2.4. Права Підприємства:

2.4.1. Вносити пропозиції щодо зміни змісту індивідуального навчального плану.

2.4.2. Надавати можливість стажування на виробництві педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету.

2.4.3. Брати участь у процедурі конкурсного відбору здобувачів вищої освіти для навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти, оцінюванні результатів навчання, атестації здобувача вищої освіти Університету.

2.4.4. Пропонувати здобувачеві вищої освіти Університету укладання / продовження трудового договору після завершення здобуття вищої освіти за дуальною формою.

3. Принципи співпраці

3.1. Сторони співпрацюють у напрямках, визначених цим Договором.

3.2. Сторони діють у межах чинного законодавства, зберігають конфіденційність інформації, службову таємницю щодо відомостей, отриманих у процесі співпраці, та які можуть бути передані третій особі тільки за письмовою згодою Сторони, яка визнала їх такими, що мають таємний чи конфіденційний характер.

3.3. Сторони оперативно й комплексно використовують можливості та засоби під час виконання взаємопов'язаних завдань у межах своєї компетенції, наданих прав і обов'язків, взаємно і своєчасно обмінюються інформацією стосовно співпраці.

3.4. Сторони, що домовляються, зобов'язуються співпрацювати на умовах рівноправного партнерства, створюючи сприятливі умови для співпраці.

3.5. Цей Договір не впливає на зобов'язання Сторін за їх договірними відносинами з іншими юридичними й фізичними особами.

3.6. Усі питання, проблеми й розбіжності, які можуть виникнути в процесі співпраці, Сторони зобов'язуються вирішувати шляхом взаємних конструктивних переговорів, із урахуванням інтересів обох Сторін і мети цього Договору.

3.7. Сторони дають згоду на використання найменування, торговельної марки, символіки тощо одне одного під час проведення заходів із метою популяризації сторін.

4. Строк дії Договору

4.1. Цей Договір набирає чинності з моменту його підписання Сторонами та діє протягом _____ років.

4.2. Сторони можуть продовжити строк дії договору за взаємною згодою шляхом укладання додаткової угоди до цього Договору.

4.3. Договір може бути достроково розірвано за погодженням Сторін.

5. Відповідальність Сторін та вирішення спорів

5.1. Сторони несуть юридичну відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до законодавства України.

5.2. Усі спори й розбіжності, що виникають з цього Договору, Сторони зобов'язуються вирішувати шляхом переговорів.

6. Інші умови

6.1. Конкретні форми і види співпраці на реалізацію Договору будуть визначатися та регулюватися окремими договорами Сторін. Здійснення навчання здобувачів вищої освіти за

дуальною формою передбачає укладання тристороннього договору між Сторонами й конкретним здобувачем вищої освіти.

6.2. Договір не покладає на Сторони жодних фінансових зобов'язань.

6.3. За погодженням Сторін до цього Договору можуть бути внесені зміни й доповнення, які оформлюються додатковими угодами до Договору та підписуються уповноваженими представниками обох Сторін і становитимуть невід'ємну частину Договору.

6.4. У разі реорганізації однієї зі Сторін, за наявності правонаступника, її права й обов'язки, передбачені цим Договором, за погодженням Сторін передаються правонаступнику.

6.5. Цей Договір складений у двох примірниках українською мовою, які мають однакову юридичну силу.

6.6. Відповідальна особа від Університету під час реалізації цього Договору - _____, e-mail: _____; відповідальна особа від Підприємства під час реалізації цього Договору - _____, e-mail: _____.

7. Адреси і підписи сторін

_____

**Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна**

Юридична адреса: Україна, 61022, м. Харків,
майдан Свободи, 4

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ:

тел.:

e-mail:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Відповідальні виконавці

Університет	ПІБ	Контактні дані
Підприємство	ПІБ	Контактні дані

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ ДОГОВОРУ

Ініціатор - _____

Посада	Погоджено / не погоджено	Зауваження (за наявності)	Підпис	Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ	Дата погодження
Проректор з науково-педагогічної роботи					
Декан факультету / Директор навчально-наукового інституту					
Юрисконсульт					

ДОГОВІР

**про організацію та проведення підготовки фахівця
за дуальною формою здобуття вищої освіти № _____**

м. Харків

«__» _____ 202__ року

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (далі – Університет), в особі _____, який діє на підставі _____, та _____ (далі - Підприємство) в особі _____, який/яка діє на підставі _____, та здобувач вищої освіти _____ (далі – Здобувач), разом іменовані Сторони, окремо – Сторона, уклали цей договір про дуальну форму здобуття вищої освіти (далі – Договір) про таке:

1. Предмет Договору

1.1. Предметом Договору є організація та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти.

1.2. Сторони зобов'язуються спільно організувати й впроваджувати дуальну форму здобуття вищої освіти в практичну підготовку Здобувача _____ курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / _____ курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти, що навчається за спеціальністю _____, освітньою програмою _____.

1.3. Мета Договору:

1.3.1. Розширення та вдосконалення практичної частини програми зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки.

1.3.2. Забезпечення якісного засвоєння студентами освітньо-професійної програми у відповідності з державними стандартами зі спеціальності _____ освітньої програми _____, а також набуття ними практичних навичок роботи.

1.3.3. Підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців для національної економіки в умовах глобалізації.

1.4. У Договорі Сторони в своїх відносинах керуються нормами законодавства України у сфері вищої освіти (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту»), Законом України «Про інноваційну діяльність», Законом України «Про професійний розвиток працівників», Законом України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, правові гарантії їх діяльності», Кодексом законів про працю України, Концепцією підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти.

2. Строк та умови навчання

2.1. Строк здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання становить з «__» _____ 202__ року по «__» _____ 202__ року.

2.2. Режим практичного (професійного) навчання на підприємстві (в установі, організації) _____.

2.3. Місце навчання на підприємстві (в установі, організації) _____.

(найменування структурного підрозділу підприємства, установи, організації, його місцезнаходження)

3. Зобов'язання Сторін.

3.1. Університет зобов'язується:

3.1.1. Забезпечити теоретичну підготовку, цілісність освітньої програми навчання, відповідність стандартам освіти та професійним стандартам, нести відповідальність за якість підготовки здобувача вищої освіти.

3.1.2. Розробляти й погоджувати з Підприємством індивідуальний навчальний план, програму практичної (професійної) підготовки, терміни навчання Здобувача на базі Підприємства, основні напрями діяльності Здобувача під час проходження дуального навчання, кількість здобувачів вищої освіти на базі Підприємства.

3.1.3. Призначити куратора дуального навчання від Університету, який забезпечуватиме організацію й контролюватиме виконання індивідуального навчального плану та практичної діяльності, оцінюватиме їх результати.

3.1.4. Забезпечити здобувачів вищої освіти необхідною навчально-методичною літературою та матеріалами відповідно до цілей і завдань освітньої програми.

3.1.5. Спільно з підприємством (організацією, установою) визначати, розробляти і затверджувати робочий навчальний план за освітньою програмою.

3.1.6. Координувати навчання здобувача вищої освіти на підприємстві та разом з представником підприємства приймати звіт про результати навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та оцінювати результат.

3.1.7. Приймати відповідні внутрішні документи, призначати осіб / підрозділи, що відповідатимуть за впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти.

3.1.8. Організовувати обговорення з роботодавцями освітньої програми за спеціальністю для навчання за дуальною формою на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам роботодавців до компетентностей майбутніх фахівців.

3.2. Підприємство зобов'язується:

3.2.1. Організувати конкурсний відбір здобувачів вищої освіти на навчання за дуальною формою здобуття освіти.

3.2.2. Брати участь у розробці, обговоренні та затвердженні освітніх програм для впровадження в освітній процес за дуальною формою здобуття освіти.

3.2.3. Прийняти на навчання Здобувача в термін, узгоджений з Університетом.

3.2.4. Забезпечити Здобувача робочим місцем і закріпити за ним координатора дуального навчання з числа найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців Підприємства для провадження освітньої діяльності на базі підприємства.

3.2.5. Ознайомити Здобувача з правилами внутрішнього трудового розпорядку Підприємства, правилами поведінки на робочих місцях, санітарними, протипожежними, іншими загальнообов'язковими нормами і правилами, проводити інструктажі з охорони праці..

3.2.6. Надавати Здобувачу необхідні ресурси та інформаційні матеріали для виконання програми практичної (професійної) підготовки, створювати необхідні умови і можливості для виконання здобувачем освіти практичної частини навчального плану.

3.2.7. Вести контроль за відвідуванням робочого місця Здобувача на Підприємстві.

3.2.8. У разі виконання здобувачем вищої освіти професійних робіт, передбачених програмою практичного (професійного) навчання, забезпечити їх оплату на підставі трудового договору.

3.2.9. Брати участь в оцінюванні результатів дуального навчання.

3.2.10. Регулярно і своєчасно вносити в щоденник проходження практичного (професійного) навчання запис про виконання програми практичного навчання.

2.3. Здобувач вищої освіти зобов'язується:

2.3.1. Відвідувати Підприємство й сумлінно виконувати індивідуальний навчальний план.

2.3.2. Дотримуватися під час навчання правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки й охорони праці на Підприємстві, дбайливо та ощадливо ставитися до майна Підприємства.

3. Права Сторін

3.1. Права Університету:

- 3.1.1. Спільно із Підприємством розробити та погодити графік освітнього процесу на _____ навчальний рік та робочі програми навчальних дисциплін.
- 3.1.2. Інформувати Здобувача освіти про правила та вимоги щодо організації надання освітньої послуги за дуальною формою, її якості та змісту, про його права і обов'язки під час надання та отримання зазначеної послуги.
- 3.1.3. Призначити Здобувачу освіти координатора дуальної форми здобуття освіти.
- 3.1.4. Для досягнення Здобувачем освіти належного рівня теоретичних знань відповідно до цілей і завдань освітньо – професійної програми, забезпечувати його навчально-методичними матеріалами та засобами навчання.
- 3.1.5. За потреби організувати методичні семінари за участю фахівців, Сторін Договору задля розв'язання спільних питань.
- 3.1.6. Здійснювати контроль за проходженням навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти на Підприємстві.
- 3.1.7. Забезпечити проведення оцінювання результатів навчання Здобувача освіти за участю представників Підприємства.
- 3.1.8. За умови успішного завершення Здобувачем освіти з елементами дуальної форми та здобуття за результатами оцінювання кваліфікації відповідного рівня видати Здобувачу освіти документ про освіту.

3.2. Права Підприємства:

- 3.2.1. Застосовувати до Здобувача під час навчання матеріальне (включно з оплатою праці) стимулювання за якісні практичні результати, вживати заходи дисциплінарного впливу у випадку порушень правил внутрішнього трудового розпорядку.
- 3.2.2. Вносити пропозиції про можливе працевлаштування Здобувача на Підприємстві після закінчення навчання в Університеті.
- 3.2.3. Брати участь в оцінюванні результатів дуального навчання.
- 3.2.4. Вносити пропозиції щодо зміни змісту індивідуального навчального плану, освітньої програми.

3.3. Права Здобувача вищої освіти:

- 3.3.1. Отримувати заробітну плату й додаткові винагороди, соціальні пільги, передбачені працівникам Підприємства.
- 3.3.2. Користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуального навчального плану.
- 3.3.3. Відмовитися від дорученої роботи, якщо вона суперечить вимогам чинного законодавства з питань охорони праці й охорони виробничого середовища чи довкілля.
- 3.3.4. Обирати робоче місце із запропонованих Підприємством та ініціювати своє переміщення у структурних підрозділах Підприємства.
- 3.3.5. Інші права, передбачені Кодексом законів про працю й Законом України «Про вищу освіту».

s

4. Строк дії Договору

- 4.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами та діє доти, поки одна зі Сторін не виявить ініціативу щодо його розірвання.
- 4.2. Договір може бути достроково розірваний за згодою Сторін або на вимогу однієї зі Сторін у порядку та на підставі причин, що передбачені законодавством України.
- 4.3. Додаткові умови й зміни до Договору розглядаються Сторонами та оформлюються у вигляді додаткової угоди до Договору, що є його невід'ємною частиною з моменту підписання Сторонами.

5. Відповідальність Сторін

- 5.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до законодавства України.

5.2. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це стало наслідком обставин непереборної сили.

6. Інші умови

6.1. У всьому іншому, що не передбачено умовами цього Договору, Сторони керуються законодавством України.

6.2. Усі суперечки й розбіжності, які можуть виникнути у зв'язку з укладанням, тлумаченням, виконанням і розірванням цього Договору, підлягають вирішенню шляхом переговорів між Сторонами.

6.3. Договір укладений у 3-х (трьох) примірниках, які мають однакову юридичну силу й видаються по одному примірнику кожній зі сторін.

7. Юридичні адреси та реквізити Сторін

Університет	Підприємство	Здобувач вищої освіти
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022 тел.: _____ e-mail: _____		_____ _____ (прізвище, ініціали) _____ _____ (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) _____ (підпис)

Декану факультету / Директору навчально-наукового
інституту

_____

_____

(ПІБ студента)

_____

(курс, факультет)

_____

(спеціальність, ОП, група)

яка (який) мешкає за адресою

_____

м. _____

вул. _____

моб. тел _____

Заява

Прошу Вас дозволити мені приймати участь у конкурсному відборі на проходження практичного (професійного) навчання за дуальною формою навчання у ___ семестрі 20___ / 20___ н.р. з метою поглиблення професійних знань та набуття практичних навичок.

Навчаюся за _____.

(кошти фізичних та юридичних осіб / за державним замовленням)

_____

дата

_____

підпис

Додаток 4

_____

(посада)

_____

(назва підприємства, установи, організації)

_____

(прізвище, ініціали)

_____

_____

(ПІБ студента)

_____

(курс, факультет)

_____

(спеціальність, ОП, група)

яка (який) мешкає за адресою

_____

м. _____

вул. _____

моб. тел _____

Заява

Прошу Вас дозволити мені проходити практичне (професійне) навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти на Вашому підприємстві (установі, організації) у ___ семестрі 20___ / 20___ н.р. з метою поглиблення професійних знань та набуття практичних навичок.

_____

дата

_____

підпис

Проект наказу

Про навчання
за дуальною формою

Відповідно до освітньої програми _____, робочого навчального плану на 20__ / 20 н.р., укладеними договорами про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти, організації та проведенні підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти та згідно з Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна

НАКАЗУЮ:

1. Завідувачу кафедри _____
(назва кафедри) (ПІБ)
направити на проходження навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти у _____ здобувачів вищої освіти. Перелік здобувачів вищої освіти (суб'єкт господарювання) додається.
2. Встановити термін навчання з _____ по _____.
3. Куратором _____ дуального _____ навчання _____ призначити _____.
(ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)
4. Затвердити координатора дуального навчання від підприємства (установи, організації) _____.
(ПІБ, посада)
5. Контроль за виконання індивідуального навчального плану покласти на завідувача кафедри _____.

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО